

کتابخانه

3554

۵۵۵

۱

۷۴

کتابخانه

www.ketab.ir

سرشناسه:

عنوان و پدیدآور:

کاوایانی، محمد، ۱۳۴۱-

میانی سبک زندگی اسلامی بر اساس آموزه‌های قرآن و اهل بیت (ع)
محمد کاویانی، فرج‌الله میرعرب، محمدصادق یوسفی مقدم: تهیه
پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن
قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه
علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۸

مشخصات ظاهری:

شابک:

978-600-195-463-4

۷۲ ص
۱۰۰۰۰ ریال:

وضعیت فهرست‌نویسی:

یادداشت:

فیب
کتابنامه: ۶۹۱-۷۳: همچنین به صورت زیرنویس

موضوع:

شیوه زندگی - جنبه‌های قرآنی

موضوع:

شیوه زندگی - جنبه‌های مذهبی - اسلام

موضوع:

شیوه زندگی - احادیث

شناسه افزوده:

میرعرب، فرج‌الله، ۱۳۴۲-

شناسه افزوده:

یوسفی مقدم، محمدصادق، ۱۳۳۶-

شناسه افزوده:

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه علوم و
فرهنگ اسلامی، پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن

رده‌بندی کنگره:

BP۱۰۴/ش۹۵ک۲ ۱۳۹۸

رده‌بندی دیویی:

۲۹۷/۱۵۹

شماره کتابشناسی ملی:

۵۵۱۰۶۴۵

مبانی سبک زندگی اسلامی

بر اساس آموزه‌های قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام)

محمد کاظمی، فرج‌الله میرعرب، محمدصادق یوسفی مقدم

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

میانی سبک زندگی اسلامی
 بر اساس آموزه‌های قرآن و اهل بیت (ع)
 محمد کاظمی، فرج‌الله میرعرب
 محمدصادق یوسفی مقدم
 ناشر
 پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی رانسه
 به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم
 پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن
 سرویس‌ستار
 محمدباقر انصاری
 ویراستار
 فاطمه رجبی بهشت‌آباد
 لیتوگرافی، چاپ و صحافی
 چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
 چاپ اول: بهار ۱۳۹۸
 شمارگان: ۵۵۰
 قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان
 عنوان: ۵۱۷؛ مسلسل: ۸۱۲

نشانی
 قم، خیابان معلم، پژوهشگاه علوم و فرهنگ
 اسلامی، نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
 تلفن و دورنگار: ۰۲۵-۳۷۸۳۲۸۳۴
 ص.پ: ۳۷۱۸۵/۳۶۸۸
 کدپستی: ۳۷۱۵۶۱۶۵۹۱
 مراکز پخش
 قم، میدان شهید، تلفن و دورنگار
 ۰۲۵-۳۷۸۳۲۸۳۴، تهران، خیابان انقلاب،
 روبروی درب دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده،
 طبقه همکف، واحد ۳۱۲، تلفن: ۶۶۹۵۱۵۳۴
 وب گار: www.pub.isca.ac.ir
 رایانامه: nashr@isca.ac.ir
 فروشگاه مجازی نشر
www.shop.isca.ac.ir
 فروشگاه نشر دیجیتال
www.pajoohaan.ir
 همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۷	سخنی با خواننده
۹	مقدمه
۱۱	مفهوم‌شناسی و مبانی سبک زندگی
۱۱	۱. مفهوم‌شناسی و تعریف سبک زندگی
۱۱	الف) مفهوم سبک زندگی
۱۳	ب) تعریف سبک زندگی
۱۹	۲. ضرورت و بایستگی پرداختن به سبک زندگی
۲۳	۳. توجه اسلام به سبک زندگی
۳۰	۴. پیشینه بحث سبک زندگی
۳۰	الف) پیشینه و روند پژوهش در سبک زندگی
۳۳	ب) پیشینه مبحث سبک زندگی در اسلام
۳۷	۵. هدف از پرداختن به سبک زندگی
۴۴	۶. مبانی سبک زندگی
۴۵	الف) هستی‌شناختی

- ۴۶ (۱) آفرینش طبیعت برای انسان
- ۴۷ (۲) وجود آخرت و پیوستگی دنیا و آخرت
- ۴۸ (ب) معرفت شناختی
- ۴۹ (۱) امکان معرفت
- ۵۰ (۲) اقسام معرفت
- ۵۰ - معرفت عقلی
- ۵۱ - معرفت نقلی
- ۵۲ - معرفت تجربی
- ۵۳ معرفت شهردی
- ۵۴ (ج) انسان شناختی
- ۶۳ (د) ارزش شناختی
- ۶۵ طبقه بندی ارزش ها
- ۶۵ ۱. ارزش های دینی
- ۶۵ ۲. ارزش های اجتماعی
- ۶۵ ۳. ارزش های فرهنگی
- ۶۶ (ه) ارزش های اخلاقی
- ۶۹ کتابنامه

سخنرانی با خواننده

قال الله تعالى: «مَنْ عَمِلْ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً»^۱ هرکس کار شایسته‌ای انجام دهد، خواه مرد باشد یا زن، درحالی که مؤمن است، او را به حیاتی پاک زنده می‌داریم».

پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن تلاش نموده است با همت پژوهشگران فرهیخته، با بهره‌گیری از آموزه‌های نورانی قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام) با تدوین فرهنگ‌نامه سبک زندگی، کاربردی‌ترین اطلاعات موضوعات مرتبط با حوزه‌های گوناگون فردی، خانوادگی، اجتماعی و محیط زیست را در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد. یکی از مباحث ریشه‌ای که زیربنای سبک زندگی اسلامی است و باید بررسی و تبیین شود، تعریف دقیق از سبک زندگی و مبانی آن می‌باشد؛ بر همین اساس در اثر پیش رو تلاش شده است پس از تعریف سبک زندگی، مبانی سبک زندگی اسلامی به تحریر درآید و در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد. امید آنکه تهیه این‌گونه آثار قدمی در جهت‌گیری پژوهش‌های قرآنی به سمت عینیت‌بخشی دستورهای قرآن در جامعه و زندگی مردم مفید واقع شود.

در پایان شایسته است از حمایت‌های ریاست محترم دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر واعظی ریاست محترم پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر لک‌زایی؛ حجت الاسلام والمسلمین دکتر مهدی علی‌زاده رئیس محترم قطب اخلاق، خانواده و سبک زندگی، طراح و مجری فرهنگ‌نامه سبک زندگی حجت الاسلام والمسلمین عیسی عیسی‌زاده مدیر گروه فرهنگ‌نامه‌ها و معاجم قرآنی تشکر نمایم؛ حجج اسلام آقایان دکتر محمد آقویانی و دکتر فرج‌الله میرعرب که تدوین این اثر را بر عهده داشتند، همچنین از شورای علمی فرهنگ‌نامه حجج اسلام آقایان حمیدرضا مطهری، محمد عالم‌زاده نوری، محمد علی خادمی، محمد شیخ‌الاسلامی، علیرضا انصاری، محمد سحر خوان، ناظر پروژه آقای حجت الاسلام والمسلمین حمیدرضا مطهری، ارزیاب این اثر حجج اسلام آقایان محمد مهدی فیروز مهر و علیرضا انصاری، کارشناس اجرایی حجت الاسلام والمسلمین سیدکریم آقامیری و حجت الاسلام والمسلمین قاسم حسین‌زاده که مقابله علمی این اثر را بر عهده داشته است، نیز نشر پژوهشگاه که آماده‌سازی فنی و فرایندی اثر و چاپ و نشر آن را به عهده داشته و دارد سپاسگزاری نمایم.

محمدصادق یوسفی مقدم

رئیس پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن

مقدمه

سبک زندگی هر جامعه‌ای نمای ظاهر و آشکار هویت آن جامعه است و هر جامعه‌ای زمانی می‌تواند ثمرهای ایدئولوژی و جهان‌بینی خود را به نمایش بگذارد که سبک زندگی آن متناسب با باورها و ارزش‌هایش شکل گرفته باشد. جامعه کنونی ما به علت تأثیرپذیری از فرهنگ غرب از یک سو و تحت تأثیر زندگی قبل از انقلاب اسلامی از سوی دیگر، متأسفانه نتوانسته است میان باورهای اصیل اسلامی و سبک زندگی خود در حوزه‌های گوناگون فردی و اجتماعی، ارتباطی عمیق و تشانگ ایجاد کند و از داشتن سبک زندگی اسلامی به معنای واقعی محروم مانده و نتوانسته است از میوه‌های ارزشمند عقاید و باورهای دینی خویش در عرصه رفتار و سبک زندگی بهره‌مند گردد. مقام معظم رهبری با درک صحیح از این وضعیت نگران‌کننده جامعه فرمودند: باید آسیب‌شناسی شود که چرا ما در این حوزه (سبک زندگی اسلامی) که بخش حقیقی و اصلی تمدن، است پیشرفت نکردیم. ایشان برای اصلاح جامعه از آسیب‌های یادشده و دستیابی به زندگی بر اساس سبک اسلامی فرمودند: هدایت قرآن را باید در زندگی خود حاکم کرد؛ ما بحمدلله هم قرآن را داریم و هم کلمات اهل بیت (علیهم‌السلام) را داریم «انی تارک فیکم الثقلین»، باید از اینها استفاده کنیم و جامعه را بر

اساس اینها شکل دهیم.^۱ اگر در جوامع بشری قرآن حاکم باشد، هم سعادت دنیا هست، هم علو معنوی هست. راه سلامت را، راه امنیت را، راه امنیت روانی را قرآن به روی ما باز می‌کند؛ راه عزت را قرآن به روی ما باز می‌کند؛ راه زندگی درست را و سبک زندگی سعادت‌آمیز را قرآن به روی ما باز می‌کند.^۲

یکی از موضوعات مهم و اساسی در مباحث سبک زندگی که باید مورد بررسی قرار گیرد، تعریف دقیق، پیشینه و مبانی آن از منظر آموزه‌های دینی است. در پژوهش پیش‌رو تلاش شده است با بهره‌گیری از آیات قرآن و آموزه‌های اهل بیت اهل بیت (علیهم‌السلام) این موضوع تبیین گردد. جا دارد از پدیدآوردندگان این اثر حجج اسلام آقایان دکتر محمد کاویانی، فرج‌الله میرعرب و محمدصادق یوسفی مقدم تشکر و قدردانی گردد.

عیسی عیسی‌زاده
مدیرگروه فرهنگ‌نامه‌ها و معاجم قرآنی
برهشکده فرهنگ و معارف قرآن

۱. سخنرانی در جمع جامعه قرآنی کشور؛ ۹۲/۴/۱۹.

۲. سخنرانی در جمع قاریان قرآن؛ ۹۲/۳/۱۸.